
GABLINI Gábor

A XXI. század szakképzése, mint a magyar gazdaság egyik kitörési pontja

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ) a szakképzés fejlesztését kiemelt prioritásnak tartja, véleménye szerint annak fejlesztése és ezáltal a munkaerőpiaci helyzet javítása közép- és hosszú távon hozzájárul a gazdaság nemzetközi versenyképességének javításához és a bérek felzárkóztatásához.

Napjainkban a tartós munkaerőhiány okoz nagyon komoly problémát, gátolja a gazdaság fejlődését. Mindez csak átfogó intézkedésekkel mérsékelhető, melynek fontos része a munkavállaló barát adó- és jövedelempolitika, a kiszámítható jogi környezet, a minőségi oktatás, és a szakképzés.

Jelenleg többszáz ezer betöltetlen, illetve a munkaerőhiány miatt eleve meg sem valósuló álláshely lehet Magyarországon, melyek nagyságrendileg egyharmada szakmunkás állás. A szakmunka sok esetben már nem fizikai munkát jelent, speciális képzettséggel rendelkező szakembereket igényel. A szakmunkák feladatkörei jelentősen megváltoztak az elmúlt években, ezért át kell alakítani a gondolkodást a szakképzésről.

Az MGYOSZ véleménye a munkaerőpiaci helyzet kihívásairól, a szakképzésről

Újabb és újabb területeket ér el a munkaerőhiány Magyarországon. Míg pár évvel ezelőtt jól körülhatárolható volt, hogy mely területek érintettek, ma már általánosabb a probléma, nem csak az orvosok, vagy például a programozók esetében van kihívás: a piacképes tudással rendelkező szakmunkásokból is több tízezer hiányzik ma már Magyarországon

Napjainkban már a tartós munkaerőhiány okoz nagyon komoly problémát, erősen gátolva gazdaság fejlődését. Az 5% körüli munkanélküliségi adatunk kifejezetten jónak számít az EU tagországok között, ugyanakkor a munkaerőhiány tekintetében azon országok körébe tartozunk, ahol komoly problémák vannak. A munkaerőhiányt csak átfogó intézkedésekkel tudjuk mérsékelni, nincs azonnali, és minden létező problémát gyorsan kezelő megoldás.

A Szövetség egy komplex javaslatcsomagot készített a munkaerőpiacról, melynek egyik fontos eleme épp a szakképzési rendszerünk javításának lehetséges lépesei voltak. Az ágazatokra is kiterjedő problématerkép felállítását követően az MGYOSZ elnöksége úgy döntött, hogy egy országos, minden megyére kiterjedő eseménysorozatot szervez 2017 őszén, hogy meghallgassa és összegezze a jelenlegi szakképzési rendszer problémáit és az érintettek (munkaadók, munkavállalók, önkormányzati képviselők, a szakképzéssel foglalkozó intézmények vezetői) bevonásával közös megoldásokat találjon. Az események célja a kooperáció, egymás véleményének, problémáinak megismerése. Sem az MGYOSZ, sem más szervezet nem képes egyedül orvosolni a problémát, éppen ezért szükséges a párbeszéd.

A Szövetség – annak érdekében, hogy teljes képet kapjon a hazai szakoktatásban felmerülő problémákról, párbeszédet kezdeményezett a szakképzésben résztvevő fiatalokkal. Az MGYOSZ

Magyarósi Csaba, youtubevlogger közreműködésével felhívást tett közzé a Youtubeon és az MGYOSZ Facebook oldalán, melyben a szakképzésben résztvevő diákokat arra kéri, osszák meg tapasztalataikat a Szövetséggel. A videót több, mint 76 ezren tekintették meg, a felhívásra érkezett hozzászólások száma meghaladta az ötszázat. Az országos eseménysorozaton a diákok oldaláról hasonló igények merültek fel, amit már a korábban elkészült videó kommentjeiből is kiszűrhattünk. Az oktatás rendszeréből hiányzik a kreatív és logikus gondolkodás fejlesztésének hiánya, a tanulási képesség oktatása, továbbá a külső vendég előadók bevonása az oktatásba a vállalkozások oldaláról. Komoly probléma, hogy a tanárok nagy része nem ismeri a szakmákban zajló változásokat, a szakoktatói gárda kevés, kiöregedett, nincs fiatal utánpótlás. Az iskolai oldalról hasonló problémákkal szembesültünk, ami a szakoktatói gárda hiányát, kiöregedését, továbbképzését érinti. Ezen kívül komoly problémát jelent a tankönyvek elavultsága, a digitális tananyag hiánya. Egy nyári szakmai továbbképzés segíteni tudná a tanárokat abban, hogy a jelen technológiai rendszerekkel, fejlesztésekkel is naprakész tudással rendelkezzenek, amit át tudnak adni a diákok számára az iskolai oktatás rendszerében.

A vállalkozások komoly nehézségeket tapasztalnak napi szinten, ami a gyerekek alapvető kompetencia hiányából adódik. A szakoktatói gárda kiöregedése, elavult tudása is kihívást okoz számukra. Új, 8-10 éves komplex átfogó programra van szükség, amely konszenzus alapján működtethető, az állam, a gazdasági szereplők, az oktatási szakértők, tanárok és munkaadók közreműködésével. Az MGYOSZ stratégiai célként tűzte ki 2025-re csökkenjen a lemorzsolódási arány. El kell érni, hogy 10% alá csökkenjen a csak általános iskolai végzettségűek aránya. Továbbá 2030-ra 75-80%-ra emelkedjen az érettségizettek aránya 19-24 éves korosztályban.

MGYOSZ lépései

2015 - döntés

2016 – oktatási bizottság

2017 - országjárás

Tapasztalatok a diákok oldaláról

- hiányzik a kreatív és logikus gondolkodás fejlesztése
- a tanulás képességének oktatása
- külső vendég előadók a vállalkozások részéről
- a tanárok nagy része nem ismeri a szakmákban zajló változásokat
- kevés a fiatal tanár, aki érti is, amit tanít
- a tanárok értékelésének hiánya

Tapasztalatok az iskolák oldaláról

- **kevés és gyenge a szakoktatói gárda, nincs utánpótlás, nem megfelelő a bérezésük**
- **a tankönyvek elavultak, nincs digitális tananyag, eszköz**
- **a tanárok mentális és szakmai megerősítése, továbbképzés, nyári gyakorlat munkahelyen**
- **pályaorientáció, pályaválasztási tanácsadás hiánya**
- **maradék elv, SNI, HH, HHH**
- **az intézmények leromlott állapota**

Tapasztalatok a vállalkozások oldaláról

- a szakmamarketing és pályaorientáció hiánya
- gyerekek, alapvető kompetenciák hiánya
- szakoktató hiány, elavult tudás
- szaktanárok, szakoktatók nyári gyakorlata munkahelyen
- a gyakorlati képzők minősítése
- saját dolgozók képzése, szakképzési hozzájárulás visszaállítása

**Új, 8-10 éves komplex programra
van szükség!**

**Konszenzus, együttműködés az állam, a
gazdasági szereplők, az oktatási
szakértők, tanárok és munkaadók
között.**

Az alapfokú képzés rendbetétele

- **alap és középfokú oktatásban kimeneti teljesítmény elvárás, diák, tanár, iskola**
- **az általános iskola végén országos, egységes alapkompétencia vizsga**
- **1 vagy 2 éves felzárkóztató képzés**

**A szakképzésben résztvevő szereplők,
családok, diákok, munkaadók, pozitív
motivációja**

Bér

MGYOSZ járulékcsökkenési javaslat

Stratégiai cél

- **2025- a lemorzsolódás csökkentése**
- **10 % alá csökkenteni a csak 8 általános iskolai végzettségűek arányát**
- **2030- a gimnáziumi és szakközép végzettséget, a 19-24 éves korosztályban, 61%-ról 75-80%-ra emelni**

Kooperáció:

ÁLLAM, KAMARA, MUNKAADÓK

- folyamatosan működő 3 oldalú országos és regionális struktúra
- a XXI századi Magyarország befektetése a tudásba